

Dato: 3. marts 2016
J.nr.: NST-959-00040

**Høringsnotat
vedrørende
Vejledning til danske skovejere om EU's Tømmerforordning (EUTR)**

Udkast til vejledning blev sendt i ekstern høring den 10. november 2015 med frist for at afgive høringssvar den 5. januar 2016.

Udkastet blev sendt i høring hos 43 organisationer og 19 offentlige institutioner. Naturstyrelsen har modtaget i alt 10 høringssvar, heraf 6 med bemærkninger. Alle høringssvarene er modtaget inden for den fastsatte tidsfrist.

DSF/DM&E (Dansk Skoventreprenør Forening, en del af Danske Maskinstationer og Entreprenører), **DS** (Dansk Skovforening), **FSC** (Forest Stewardship Council, Danmark), **KL** (Kommunernes Landsforening), **LF** (Landbrug & Fødevarer) og **NEPCon** (Nature, Ecology and People Consult) har afgivet bemærkninger til vejledningen.

3F, **Syddansk Universitet** og **Ålborg Universitet** har meddelt, at de ikke har bemærkninger. **Justitsministeriet** har af ressourcemæssige årsager ikke haft mulighed for at forholde sig til udkastet.

Udkast til vejledning har endvidere forud for høringen været drøftet på et møde den 18. august 2015 i Naturstyrelsen med Dansk Skovforening, NEPCon, PEFC Danmark og FSC Danmark. Skovdyrkerne og HedeDanmark var også indbudt, men deltog ikke i mødet.

I det følgende gengives hovedindholdet i høringssvarene til udkast til vejledning, Naturstyrelsens kommentarer hertil samt Naturstyrelsens beslutninger, som følge af høringssvarene. Foruden de ændringer, der fremgår af indstillingerne, er der foretaget præciseringer og redaktionelle justeringer af teksten, som følge af høringssvarene.

Høringsnotatet er opdelt ud fra generelle kommentarer til vejledningen, som gennemgås først. Herefter gennemgås specifikke kommentarer knyttet til afsnittene i vejledningen.

Generelle kommentarer

DS og **FSC** hilser vejledningen velkommen.

FSC peger på at der er stor uvidenhed blandt danske skovejere om tømmerforordningen (EUTR), herunder hvilke krav de skal være opmærksomme på, og hvordan de skal efterleves. **FSC** finder vejledningen afklarende og oplysende og vurderer, at den vil være med til, at EUTR og lovgivningen i højere grad overholdes. Endelig ønsker **FSC**, at vejledningen følges op med en øget proaktiv kontrol af tømmerforordningens bestemmelser.

*Naturstyrelsens bemærkninger
Naturstyrelsen har noteret sig bemærkningerne.*

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til at ændre i vejledningens ordlyd.

DS efterlyser i vejledningen, at den nærmere beskriver hvordan en due diligence ordning kan spille sammen med andre eksisterende systemer, som f.eks. certificeringsordninger, grønne driftsplaner o.lign.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender certificeringsordninger, såsom FSC og PEFC, som risikominimerende tiltag. Certificeringer vil sammen med grønne driftsplaner kunne indgå som en vigtig del af en skovejendom eller entreprenørs due diligence ordning. En nærmere redegørelse for sammenspillet ligger uden for denne vejlednings rammer.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til at ændre i vejledningen.

KL påpeger, at det ikke af vejledningen fremgår at ordningen er enkel, og KL frygter reglerne vil medføre ekstra omkostninger. KL peger på vigtigheden af, at ordningen bliver administrativ enkel, og at det ikke medfører ekstra omkostninger at skulle dokumentere, at der leves op til de stillede krav. KL efterlyser, at vejledningen konkret beskriver, hvad der forventes af den enkelte skovej, og hvordan skovejeren skal forholde sig. LF efterlyser klare krav i vejledningen, som også de mindre skovejere umiddelbart vil kunne efterleve.

Naturstyrelsens bemærkninger

Tømmerforordningen stiller ikke eksakte krav, herunder ikke faste krav til, hvordan den enkelte skovej skal etablere sin due diligence ordning. Naturstyrelsen finder derfor ikke, at en dansk vejledning kan fastlægge eksakte krav. Faste krav vil desuden af nogle skovejere kunne opfattes som byrdefuldt. Naturstyrelsen har i stedet med vejledningens side 1 til 9 særligt beskrevet de krav i tømmerforordningens artikel 2, 4, 5 og 6, som er vigtige elementer i en due diligence ordning. Yderligere er det valgt i vejledningen, at give 12 eksempler fra side 9 til 15, på hvordan en risiko kan identificeres, og håndteres i en due diligence ordning.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til at ændre i vejledningen.

DSF/DM&E anmoder om, at Danmark ikke overimplementerer tømmerforordningens regler, så hverken skovejere eller skoventreprenører pålægges flere byrdefulde restriktioner eller sanktioner sammenlignet med andre lande, som Danmark er i konkurrence med. DSF/DM&E peger på at overimplementering går ud over konkurrenceevnen.

Yderligere peger DSF/DM&E på vigtigheden i, at vejledningen forfattes i et let og utvetydigt sprog, så den kan være en praktisk hjælp til skovejeren, skoventreprenøren og øvrige berørte.

DS og NEPCon har i deres høringssvar en række forslag til redaktionelle tekstændringer til vejledningen.

Naturstyrelsens bemærkninger

EU-forordninger er direkte gældende i Danmark. Den danske lovgivning tilføjer ikke ekstra regler, men har alene til formål at sikre de nødvendige administrative bemyndigelser til at håndhæve forordningen i Danmark. Der er dermed ikke tale om en overimplementering i Danmark af tømmerforordningerne.

Danmark deltager i EU-samarbejdet omkring EUTR med de andre 27 medlemslande med henblik på at sikre ensartede konkurrenceforhold for de virksomheder m.v., som er omfattet af forordningen, herunder afstemme håndhævelse. Der er kendskab til, at Tjekkiet også arbejder med en vejledning om forordningerne til landets skovejere.

Der er desuden etableret et nordisk samarbejde med erfaringsudveksling mellem de kompetente myndigheder, som håndterer EUTR i hvert medlemsland. Finland og Sverige fører et aktivt tilsyn med den nationale træproduktion. Norge og Island (og Lichtenstein) implementerede nationale regler svarende til tømmerforordningerne i maj 2015.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene om overimplementering giver ikke anledning til ændringer.

Forslagene til tekstændringer fra DS og NEPCon med henblik på at øge vejledningens læsbarhed og forståelse indarbejdes i videst muligt omfang den endelige vejledning.

Specifikke kommentarer

Ad. afsnit "2. Definitioner"

LF efterlyser en meget klar definition af, hvilke krav skovejerne pålægges, og at kravene skal sættes i forhold til formålet med reglerne, idet der er mange skovejere med små skovarealer. Ligeledes peges på behovet for en informationsindsats over for disse ejere, så regler og krav gøres mere tydelige i vejledningen og informationsmaterialet. Som eksempel nævnes risikovurdering og risikominimering, som der savnes en nærmere definition af. Usikkerheden for en skovejere, uden en nærmere definition, kan ifølge LF betyde, at skovejeren kunne føle sig nødsaget til at købe konsulentytelser eller indgå i en certificeringsordning. Dette opfatter LF som en unødigt byrde for de mindre skovejere.

DS peger på at flere af begreberne i vejledningen ikke er tilstrækkeligt defineret, og at der mangler en egentlig redegørelse for, hvad der forventes af skovejerne. Her tænker DS især på de centrale begreber "risikovurdering" og "risikominimering". Uden en nærmere definition vil skovejerne ifølge DS have meget svært ved at vide, hvad deres pligt er, og de vil være mere eller mindre tvunget til at involvere enten eksterne rådgivere eller indgå i en certificeringsordning, hvilket især for de mindre skovejere vil være en unødigt byrde. DS efterlyser derfor en væsentlig uddybning af disse begreber i vejledningen, således at skovejerne selv har mulighed for at håndtere opgaven med at etablere en due diligence ordning.

Naturstyrelsens bemærkninger

Tømmerforordningen stiller ikke eksakte krav, herunder ikke faste krav til, hvordan den enkelte skovejere skal etablere sin due diligence ordning. Naturstyrelsen finder derfor ikke, at en dansk vejledning kan fastlægge eksakte krav. Faste krav vil desuden af nogle skovejere kunne opfattes som byrdefuldt. Naturstyrelsen har i stedet med vejledningens side 1 til 9 særligt beskrevet de

krav i tømmerforordningens artikel 2, 4, 5 og 6, som er vigtige elementer i en due diligence ordning. Yderligere er det valgt i vejledningen, at give 12 eksempler fra side 9 til 15, på hvordan en risiko kan identificeres, og håndteres i en due diligence ordning. Risikovurdering og risikominimering defineres derfor ikke yderligere i vejledningen.

Hvorvidt den enkelte skovejer skal købe konsulenttydelser for at få klarhed over hvad due diligence forpligtigelsen indebærer, eller indgå i en certificeringsordning for at risikominimere sin skovdrift, er op til den enkelte skovejer.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene om mere eksakte krav og definitioner giver ikke anledning til ændringer.

DS nævner ved salg på rod, at det bør defineres hvad salg på rod er, så det bliver klart, hvornår en due diligence forpligtigelse påhviler skovejeren, og hvornår den påhviler køberen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen medgiver, at der er behov for at udbygge vejledningen, så det bliver klart, hvornår en due diligence forpligtigelse påhviler skovejeren, og hvornår den påhviler køberen.

Naturstyrelsens beslutning

Der medtages en definition af "salg af træ på roden" i den endelige vejledning. Desuden udbygges eksemplet om salg på rod.

Til afsnit '2.2 Bringe i omsætning' peger DS på sætningen >>... eller med henblik på brug i skovejerens egen virksomhed<<, og synes ikke det er klart, hvor bredt dette dækker. Vil f.eks. brug af brænde til opvarmning af en skovejers godskontor eller træ til hegnspæle omkring virksomheden være omfattet.

Naturstyrelsens bemærkninger

"brug i skovejerens egen virksomhed" vil efter Naturstyrelsens vurdering også dække over en skovejers brug af brænde til opvarmning af eget godskontor, eller træ til hegnspæle omkring virksomheden.

Naturstyrelsens beslutning

"brug i skovejerens egen virksomhed" vil blive udbygget, så det er klart, hvad begrebet indebærer.

Ad. afsnit "3. Kravene i tømmerforordningen (EUTR)"

DSF/DM&E ønsker at kravene til en due diligence ordning ikke bør være højere end at de fremgår af 'arealinfo'.

Naturstyrelsens bemærkninger

'arealinfo' er Danmarks Arealinformation, som er en digital platform, hvor fællesoffentlige stedsbestemte miljødata kan fremsøges og vises på kort.

Det kan ikke forventes at alle oplysninger til en virksomheds due diligence ordning vil fremgå af Danmarks Arealinformation. F.eks. vil oplysning om tinglyste enkelttræer, hvor der på ejendommen er opnået tilskud til, at træerne skal stå til død og henfald, ikke kunne findes på Danmarks Arealinformation.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer.

DSF/DM&E tolker kravene til en due diligence ordning således, at en skovejær som minimum skal ligge inde med oplysninger om lokale hensyn og bestemmelser for egen ejendom såsom Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov med eller uden tinglysning. Hvis skovejeren outsourcer skovdriften til en entreprenør, mener DSF/DM&E at det fortsat skal være skovejeren som har due diligence forpligtigelsen, inklusiv oplysningerne omkring de lokale forhold.

Naturstyrelsens bemærkninger

Ved salg af træ på roden, er det den der fælder træet, som har due diligence forpligtigelsen. Hvis det er en entreprenør, som køber træ på roden, og selv står for fældning og videresalg, er det oplagt at spørge ind til skovejærens due diligence ordning, fordi skovejæren ligger inde med værdifuld viden til entreprenørens due diligence ordning. Hvis det er skovejæren, som har udvist træerne i forbindelse med salget, fritager det ikke entreprenøren for at udvise due diligence inden fældning foretages.

Naturstyrelsens beslutning

Afsnittet 'bringe i omsætning' vil blive udbygget, så det er klart hvad begrebet indebærer, og hvem der har due diligence forpligtigelsen.

DS foreslår at 'sikres' i sætningen >>For danske skovejære betyder due diligence forpligtigelsen i praksis, at skovejæren sikrer (...) << ændres til 'tilstræber'. Ved at skrive sikres, åbnes der ifølge DS op for, at der kan kræves et objektivi ansvar af skovejæren, og dermed udvider vejledningen rammerne for det ansvar, der følger af lovgivningen. Yderligere skal dette konsekvensrettes i resten af vejledningen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen medgiver at anvendelse af ordet "sikre" kan opfattes mere byrdefuldt end tilsigtet.

Naturstyrelsens beslutning

I stedet for 'sikre' vil der i vejledningen blive skrevet 'for at minimere risikoen', og det konsekvensrettes i hele vejledningen, også i eksemplerne.

DS efterlyser en pragmatisk tilgang med hensyn til hvilke krav der stilles til skovejærene omkring en due diligence ordning. Ellers kan det ifølge DS ende med at blive en administrativ byrde for skovejærene. Foreningen efterlyser at vejledningen i højere grad beskriver Naturstyrelsens forventninger til en due diligence ordning.

NEPCon efterlyser hvordan der vil blive gennemført kontrol med opsætningen af due diligence ordninger, hvis ordningen ikke er nedskrevet. Hvordan kan skovejæren så dokumentere overholdelse af lovgivningen i henhold til de tre elementer, en due diligence ordning skal bestå af: 1. sikring af adgang til en række relevante oplysninger, 2. procedurer til risikovurdering og 3. procedurer til risikominimering.

Naturstyrelsens bemærkninger

Tømmerforordningen stiller ingen krav til at en due diligence ordning nedskrives, men Naturstyrelsen anbefaler, at den enkelte skovejær eller entreprenør gør sig tanker om hvordan vedkommende kan dokumentere egen due diligence ordning. Efter Naturstyrelsens vurdering vil det med henblik på at

kunne dokumentere, at der er foretaget identifikation af risiko og risikominimerende handlinger være hensigtsmæssigt at nedskrive procedurer herfor.

Naturstyrelsen har med vejledningens side 1 til 9 særligt beskrevet kravene i tømmerforordningens artikel 2, 4, 5 og 6, som vigtige elementer i en due diligence ordning. Yderligere er det valgt i vejledningen, at give 12 eksempler fra side 9 til 15, på hvordan en risiko kan identificeres, og håndteres i en due diligence ordning.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

I udkastet til vejledning står der (citater): >>Ved produkter med flere træarter skal de væsentligste træarter i blandingen angives med konkret træartsnavn, mens de mindre betydende træarter efter Naturstyrelsens vurdering kan medtages under betegnelser som f.eks. "blandet løv" og "blandet nål".<< (citater slut) NEPCon peger på at dette kan være i strid med 'lov om sortering af råtræ', der forhandles under visse betegnelser (LOV nr. 535 af 13/12/1972).

Naturstyrelsens bemærkninger

'Lov om sortering af råtræ, der forhandles under visse betegnelser' (LOV nr. 535 af 13/12/1972), der drejer sig om, at råtræ er "EØF-sorteret", når det er opmålt, sorteret og mærket efter nærmere angivne regler, er efter Naturstyrelsens vurdering ikke omfattet af definitionen i tømmerforordningens artikel 2 h). Loven er derfor ikke medtaget i vejledningens bilag 1.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

NEPCon spørger endvidere til hvordan det afgøres hvad der er mindre betydende træarter. Om der er en maksimal procentvis andel, der kan angives som "blandet nål/løv", og i hvilke tilfælde det vil regnes som acceptabelt for et skovbrug ikke at angive de fældede træarter. Organisationen spørger også ind til Naturstyrelsens praksis på styrelsens skovarealer med brug af uspecifikke handelsbetegnelser.

DS peger på at det vil gøre det væsentligt lettere for skovejerne, hvis træet i blandinger kunne angives som blandet løv eller blandet nål (eller blandet løv og nål), i stedet for at ejerne skal prøve at anlægge en vurdering af, hvad der er den eller de væsentligste træarter i blandingen. Også ud fra en risikobetragtning af Danmark som land, og det faktum at der i Danmark ikke er nogen truede træarter, som der bør tages særligt hensyn til.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at der ingen risiko er vedrørende hugst af specifikke træarter i Danmark. Oplysning om træart er imidlertid et forordningskrav. Ved produkter med én eller flere træarter skal der derfor kunne redegøres for de væsentligste træarter i blandingen. Hvornår der er tale om mindre væsentlige træarter vil bero på et skøn i det konkrete tilfælde, men som udgangspunkt vil Naturstyrelsen forvente, at der kan redegøres for størstedelen af træarterne i en blanding, f.eks. mængdemæssigt.

I Naturstyrelsens skovdrift er det via procedurer muligt at henføre produkterne til skovpart, afdeling og litra, og dermed kan de træarter der indgår i produktet oplyses, fordi oplysningerne findes i driftsplanen for skoven.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har givet anledning til præciseringer i vejledningens afsnit 3.2, hvor kravene til produkter med flere træarter er beskrevet.

Udkast til vejledning beskriver omkring sporbarhed, at forhandlere gennem hele forsyningskæden skal kunne identificere de virksomheder eller forhandlere, som har leveret træet og træprodukterne, og de forhandlere, som de har leveret træet og træprodukterne til. NEPCon spørger ind til hvad begrebet "identificere" indebærer. Hvilke oplysninger forhandlere og mellemhandlere skal have om virksomheder et skridt frem og et skridt tilbage i kæden. Vejledningen beskriver endvidere, at levering til slutbrugere (private personer/ikke erhvervsmæssigt) ikke er omfattet af kravet om sporbarhed, og NEPCon peger på at det bør tydeliggøres, at slutbruger således ikke er omfattet af kravet om at kunne blive "identificeret" af sælger. DS efterlyser at det gøres klart i vejledningen, at skovejeren kun i første led bliver afkrævet hvem der er solgt til fra egne skove, og dermed ikke skal kunne dokumentere købers evt. videresalg.

Naturstyrelsens bemærkninger

Mht. hvilke oplysninger "identificerer" dækker over, så vil et virksomhedsnummer, et såkaldt CVR-nr., være tilstrækkeligt. Det kan også være navn og adresse på virksomheden.

Ved salg til private skal sælger ikke kunne identificere hver enkelt køber. En skovejere der sælger træer fra sin egen ejendom, køber ikke træet af nogen. Her vil sporbarhedskravet vedrøre hvem skovejeren har solgt træet til, og private kunder er ikke omfattet af dette krav. Skovejeren skal ikke kunne dokumentere købers evt. videresalg.

Naturstyrelsens beslutning

Kravene til sporbarhed vil blive tydeliggjort i vejledningen.

Ad. afsnit "5. Håndhævelse"

DSF/DM&E ønsker at konsekvenserne ved ikke at overholde EUTR skal være klare, og peger på at EUTR ikke må udløse en dobbelt straf. Strafmålingen bør ikke være højere end den strengeste lovgivning. DS savner en adressering af det faktum, at der kan straffes både efter den oplistede lovgivning i vejledningens bilag 1, og efter EUTR-reglerne, som nævnt i vejledningens afsnit 3.1. DS efterlyser en præcisering af, at der ikke vil blive tale om dobbelt straf, men at der straffes efter den strengeste lovgivning, og henviser til reglerne i straffelovens § 88 om sammenstødtilfælde og modereret kumulation.

Naturstyrelsens bemærkninger

Spørgsmålet om strafudmåling er efter Naturstyrelsens opfattelse tilstrækkeligt adresseret i § 7 i "Lov om administration af Den Europæiske Unions forordninger om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ" (nr. 1225 udgivet 19/12-2012), hvor der står: "Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning (...)".

En mangelfuld due diligence ordning vil alene være en mangel efter tømmerforordningen, og sanktioner iværksættes alene i henhold til denne forordning.

Et forhold som er strafbart efter den lovgivning, som er opregnet i bilag 1 eller bestemt af særlige lokale hensyn og bestemmelser, er samtidig en overtrædelse af

kravene i tømmerforordningens artikel 2 h). Det kan betyde at en eller flere love kommer i spil ud over tømmerforordningen. Hvordan lovovertrædelsen af særloven, f.eks. skovloven, retsforfølges og hvem der skal retsforfølges, bestemmes af særloven og det danske restsystem i øvrigt, herunder straffeloven.

Naturstyrelsens beslutning

Spørgsmålet om strafudmåling vil blive tydeliggjort i vejledningen i respekt for at en konkret strafudmåling bygger på et konkret tilfælde.

DSF/DM&E ønsker, at Naturstyrelsens afgørelser om sanktionering skal kunne indbringes for domstolene efter sædvanlige regler. DS ønsker at det anføres, at en afgørelse truffet efter 'bekendtgørelse nr. 169 af 18. februar 2013 om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ' til enhver tid kan indbringes for domstolene, efter de sædvanlige regler.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at afgørelser i henhold til EUTR kan indbringes for domstolene efter de sædvanlige regler.

Naturstyrelsens beslutning

Det tilføjes i vejledningen, at afgørelser i henhold til ETUR kan indbringes for domstolene efter de sædvanlige regler.

Endvidere spørger DSF/DM&E til hvad der sker med evt. konfiskeret træ. Hvem der ejer det og hvad det må bruges til.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der vil blive truffet beslutning om håndtering af konfiskeret træ i det enkelte konkrete tilfælde. Når der med tiden er opbygget erfaring hermed, kan det overvejes at udbygge vejledningen herom.

Naturstyrelsens beslutning

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i vejledningen på nuværende tidspunkt.

DS efterlyser en præcisering af spørgsmålet om bevisbyrden.

DSF/DM&E ønsker ikke formuleringer i vejledningens eksempel-afsnit, som kan åbne op for et objektivt ansvar mellem skovejer, skoventreprenør og disses ansatte.

Naturstyrelsens bemærkninger

Når Naturstyrelsen i sit tilsyn er blevet opmærksom på et ulovligt forhold, der ikke kan løses alene gennem administrativ håndhævelse, vil spørgsmål om bevisbyrde og ansvar blive behandlet og afgjort af politiet og retssystemet efter dansk rets almindelige regler.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene giver anledning til justeringer i vejledningen, så det præciseres i afsnittet og eksemplerne, at det er dansk rets almindelige regler der følges.

DSF/DM&E anser generelt konfiskation for en voldsom sanktion, og nævner at hvis ubetydelige overskridelser kan medføre unødigt høje sanktioner, vil mange skovejere føle sig endnu mere nødsaget til at hyre ekstern specialuddannet bistand, hvilket vil være en økonomisk byrde for erhvervet.

DS efterlyser en præcisering af hvad forbud og påbud kan medføre for skovejerne, særligt med hensyn til hvornår og under hvilke omstændigheder beslaglæggelse kan ske. Yderligere ønsker DS en præcisering af, at muligheden i lovgivningen for at nedlægge forbud mod at markedsføre træ og træprodukter, kun vil omhandle det træ, der er vurderet som værende ulovligt fældet, og ikke vil være et generelt forbud for hele ejendommen.

NEPCon efterlyser at afsnittet indeholder oplysninger om hvor meget opsøgende kontrol Naturstyrelsen vil udføre, og hvordan kontrollen vil foregå.

DS har også en række forslag til konkrete tekstændringer til afsnittet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der vil ikke blive tale om, at ubetydelige overskridelser vil medføre unødigt høje sanktioner.

Hvorvidt den enkelte skovejer skal købe konsulenttydelser for at få klarhed over hvad due diligence forpligtigelsen indebærer, eller indgå i en certificeringsordning for at risikominimere sin skovdrift, er op til den enkelte skovejer.

Hvornår beslaglæggelse kan ske, eller hvordan nedlæggelse af forbud mod at markedsføre træ og træprodukter vil ske, vil afhænge af de konkrete forhold. Der kan i vejledningen ikke ske en yderligere konkretisering af hvordan disse regler vil blive praktiseret, også set i lyset af at de endnu ikke har været bragt i anvendelse.

Det falder udenfor vejledningens formål at redegøre for Naturstyrelsens opsøgende EUTR-tilsyn med danske skovejere.

Naturstyrelsens beslutning

De 12 eksempler vil blive gennemskrevet, så det fremgår, at der ikke er tale om ubetydelige overskridelser, eller hændelige uheld, når et forhold bliver betragtet som ulovligt.

Ad. afsnit "6. Eksempler"

NEPCon skriver overordnet omkring eksemplerne, at de hver især indeholder oplysninger om en tydelig lovovertrædelse efter dansk lovgivning, samt om den lovovertrædelse går ind under EUTR. Organisationen spørger ind til hvordan en skovejer vil være stillet, hvis der ikke er lovovertrædelser af anden dansk lovgivning, men skovejeren ikke har en due diligence ordning.

Naturstyrelsens bemærkninger

En skovejer der ikke kan redegøre tilfredsstillende for en due diligence ordning vil formentlig få et påbud om at etablere en sådan ordning. Her er håndhævelsen af EUTR sammenlignelig med Naturstyrelsens håndhævelse af EUTR over for virksomheder, der importerer træ og træprodukter fra lande uden for EU.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene medfører ikke ændringer i vejledningen.

Ad. "Eksempel 1. Dræning"

DSF/DM&E beder om at det i eksempel 1 tydeliggøres, at sædvanlig vedligeholdelse af vandløb, hvor bundkoten efter oprensning holdes inden for oprindelig kote, ikke kræver ansøgning og tilladelse før udførelse.

DS ønsker at det af eksemplet mere klart fremgår, at det er en oprensning af vandløbet, som er i strid med vandløbsloven, fordi bundkoten er ændret.

DS peger på det principielle i, at entreprenøren ikke kun kan overholde relevant lovgivning, hvis ejeren har fremhævet denne lovgivning i kontrakten. Entreprenøren har et selvstændigt ansvar for at gøre sig bekendt med den lovgivning, der gælder for det erhverv, vedkommende udøver. Derfor bør der alene være tale om at henlede entreprenørens opmærksomhed på denne lovgivning, f.eks. ved at henvise til EUTR-vejledningen, og på de særlige lokale forhold, der gælder for ejendommen.

DSF/DM&E og DS foreslår at okkerloven udtages af bilag 1.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er forsøgt vist i eksempel 1, at der er tale om et lovbrud i forhold til vandløbsloven. Dette vil blive tydeliggjort i eksemplet.

Skovejeren har i eksemplet pligt til at håndtere forholdet i sin due diligence ordning, og pligt til at oplyse entreprenør og egne ansatte om lovgivningen, for at risikominimere. Hvis entreprenøren er hyret ind af skovejeren til at udføre opgaven, vil skovejeren skulle opfatte entreprenøren som en ansat i forhold til at udføre due diligence.

Naturstyrelsens beslutning

På baggrund af høringssvarene vil der ske præciseringer i eksempel 1. Efter nærmere overvejelse udtages okkerloven af bilag 1. Desuden ændres titlen i eksemplet til "Bundkoten i et vandløb ændres".

Ad. "Eksempel 2. Oliespild"

DSF/DM&E nævner at hændelige uheld ikke bør takseres som en væsentlig overtrædelse, hvilket foreningen synes ville være ude af proportion. Kun forsætlige handlinger eller grov forsømmelse bør omfattes.

DS efterlyser en tydeliggørelse af hvordan ejeren står, hvis vedkommende har overholdt sin due diligence forpligtelse, og informeret entreprenøren om EUTR-vejledningen og lovgivningen i bilag 1, f.eks. i kontrakten, inden arbejdet blev påbegyndt. DS er af den opfattelse, at hvis ejeren har udviklet og implementeret en due diligence ordning, der overholder betingelserne i EUTR, må ansvaret i eksempel 2 alene påhvile entreprenøren.

Naturstyrelsens bemærkninger

Hændelige uheld, hvis det er uomtvisteligt at de er hændelige, vil ikke medføre håndhævelse efter EUTR. Dette vil blive tydeliggjort i eksemplet.

Hvis skovejeren har udviklet en robust due diligence ordning, og interne procedurer er overholdt ved anvendelse af entreprenøren, vil der ikke være anledning til at igangsætte en håndhævelsessag i forhold til EUTR. I eksemplet er der tale om, at entreprenørens udstyr er mangelfuldt vedligeholdt. Da der er tale om, at skovejeren har hyret en entreprenør skal entreprenøren opfattes som andre ansatte hos skovejeren. Dermed er det skovejerens ansvar, at der er foretaget en nødvendig og tilstrækkelig risikominimering af det anvendte udstyr.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har medført præciseringer i eksempel 2, så det fremgår, at det er skovejeren og ikke entreprenøren der har forpligtigelsen til at udvise due diligence.

Ad. "Eksempel 3. § 3 på landbrug"

Forslag til redaktionelle ændringer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen finder en række af ændringsforslagene hensigtsmæssige.

Naturstyrelsens beslutning

Forslag til redaktionelle ændringer er i videst muligt omfang indarbejdet.

Ad. "Eksempel 4. Manglende anmeldelse"

DSF/DM&E efterlyser om det ville gøre en forskel, at Naturstyrelsen i det angivne eksempel ville anbefale en afdrift, og efterlyser, hvis det er tilfældet, at det tydeliggøres i overskriften.

Naturstyrelsens bemærkninger

Manglende anmeldelse af aktiviteter i Natura 2000-områder vil føre til den beskrevne håndtering, uanset om der kan være forstfaglig begrundelse for aktiviteten.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene fører ikke til ændringer i eksempel 4.

Ad. "Eksempel 5. Træ der ikke er hugstmodent fældes"

DSF/DM&E peger på, at når en entreprenør køber træ på rod, må ansvaret for at der udelukkende foretages lovlig fældning påhvile den part, som har bestemt hvilke træer der skal fældes (er udvist), og dermed indgår i handlen.

DS nævner ved salg på rod, at hvis ejerskabet er overgået til en entreprenør, som efterfølgende fælder træet i strid med EUTR, påhviler ansvaret herfor alene entreprenøren. Ejerens due diligence forpligtelse under EUTR kan ikke udstrækkes til at omfatte salg på rod. DS peger på at entreprenøren selv må etablere en due diligence ordning, og iagttagelse at relevant lovgivning overholdes når vedkommende fælder træet.

NEPCon peger også på, at vil være godt med en specificering af hvem EUTR håndhæves overfor. Endvidere at det i eksemplet virker modstridende, at det er entreprenøren, som har overtrådt lovgivningen, men skovejeren der skal lave opfølgningen i sin due diligence ordning. Organisationens spørger om skovejeren vil kunne retsforfølges i eksemplet, eller om det blot er et forslag til hvad skovejeren kan gøre. Organisationens spørger også til hvilke krav eksemplet giver i forhold til entreprenørens due diligence ordning.

Naturstyrelsens bemærkninger

Eksemplet viser et salg på roden, hvor skovejeren sælger levende træer, som efterfølgende fældes af entreprenøren. Salg af træ på roden er ikke et salg der bringer træet i omsætning jf. 3. afsnit i vejledningen: "Kravene i tømmerforordningen (EUTR)". I det viste eksempel bliver skovejeren dermed kun omfattet af kravet om sporbarhed, altså hvem vedkommende har solgt (det

levende) træ til. Entreprenøren, som i dette tilfælde bringer træet i omsætning, vil skulle have en due diligence ordning.

Eksemplet er omfattet af skovloven, og hele denne lov skal indgå i skovejerens due diligence ordning, sammen med en håndtering af lokale forhold såsom fredninger, Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov. Det er derfor oplagt at entreprenøren indhenter værdifuld information til sin egen virksomheds due diligence ordning hos skovejeren.

Naturstyrelsens beslutning

Eksempel 5 gennemskrives med herværende præciseringer.

Ad. "Eksempel 6. Ulovlig arbejdskraft"

DS foreslår at det angives hvilken dansk lov der er overtrådt, og har også en række forslag til konkrete tekstændringer til afsnittet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen finder forslagene hensigtsmæssige.

Naturstyrelsens beslutning

Forslagene indarbejdes i vejledningen.

Ad. "Eksempel 7. Dræning af vandhul"

DSF/DM&E vil gerne have uddybet hvad den afsluttende kommentar i eksemplet, at træet formentlig ikke kan sælges, betyder. DSF/DM&E spørger om træet skal konfiskeres eller ordlyden er for at indikere, at forbuddet gælder hele litra'en (delområdet).

Naturstyrelsens bemærkninger

Håndhævelse vil bero på en afvejning af de konkrete forhold. Ordvalget i eksemplet går på at Naturstyrelsen vurderer forholdet som ulovligt, og vil håndhæve EUTR ud fra det synspunkt, at træet fra den pågældende litra (delområde) ikke må sælges. Om der skal ske konfiskation afhænger af de konkrete forhold, og det skal bemærkes, at der ikke kan generaliseres ud fra eksemplet.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har medført præciseringer i eksempel 7.

Ad. "Eksempel 8. Moms"

DSF/DM&E gør opmærksom på, at hvis en skovejer ikke er momsregistreret, og salgsbeløbene er under 50.000 kr. pr. løbende 12 måneder, må der udstedes købsfaktura uden momstillæg. Dette uden at momslovens regler overtrædes.

DSF/DM&E gør yderligere gældende, at når skovejeren er momsregistreret, er det skovejerens pligt som sælger, at afregne moms ved salg af træ på roden til en entreprenør. Afregner skovejeren ikke moms peger DSF/DM&E på, at dette ikke må gå ud over entreprenøren, i forhold til at overtræde EUTR-regler, men udelukkende være skovejerens ansvar.

DSF/DM&E og DS peger på at det alene må være den pågældende mængde, eller salgssum, som der ikke er afregnet moms for, der evt. sanktioneres. DS spørger hvordan en proportionalitetsbetragtning kommer ind i eksemplet.

NEPCon nævner at moms er relateret til salg, og i mindre grad til direkte skovhugst, men at det stadig er relevant for EUTR.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er opmærksom på reglerne for momsregistrering, og at der kan ske salg af træ uden at der afregnes moms. I sådanne tilfælde skal der forefindes en anden form for dokumentation af betaling af afgifter.

En skovejers afregning af moms er skovejerens ansvar, og kan efter Naturstyrelsens vurdering ikke blive et problem for entreprenøren, der har købt træ på roden.

Udgangspunktet er den konkrete mængde, der er omfattet af et ulovligt forhold. Men håndhævelsen vil afhænge af de konkrete forhold, og kan ikke beskrives nærmere.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har medført en mindre justering af eksemplet i form af, at den sidste bullet i eksempel 8 er udtaget.

Ad. "Eksempel 9. Hugst i en parcelskov"

DSF/DM&E og DS nævner at eksemplet sammenbinder flere forhold, som ikke nødvendigvis indgår i EUTR.

NEPCon peger på, at vil være godt med en specificering af hvem EUTR håndhæves overfor.

Naturstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne giver anledning til fornyet gennemskrivning med henblik på præciseringer.

Naturstyrelsens beslutning

Ud fra den rejste kritik er det forsøgt at gennemskrive eksemplet, så det viser en skovejer, som kommer til at fælde træer på anden mands grund. Samtidig ødelæggelse af et fortidsminde udtages for at gøre eksemplet mere præcist.

Kritikken har også givet anledning til at indsætte "Bekendtgørelse af museumsloven" i bilag 1. Læs mere om dette i nedenstående afsnit "Ad. afsnit 8. Bilag".

Ad. "Eksempel 10. Ulovlig transport"

Redaktionelle kommentarer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen finder forslagene relevante.

Naturstyrelsens beslutning

Kommentarerne er i videst muligt omfang indarbejdet i vejledningen.

Ad. "Eksempel 11. Redetræer"

DSF/DM&E spørger om eksemplet kan generaliseres, således at en sanktion alene vedrører den pågældende litra, hvor EUTR er overtrådt, og evt. specifikke træer i litraen.

DS vil gerne have at det klart fremgår, at ejeren ikke kan sælge de pågældende redetræer, da disse træer er ulovligt fældet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Udgangspunktet er den konkrete mængde, der er omfattet af et ulovligt forhold. Håndhævelsen vil afhænge af de konkrete forhold, og kan ikke beskrives nærmere.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har medført præciseringer i eksempel 11.

Ad. "Eksempel 12. Fældning af et stort træ til død og henfald"

DSF/DM&E efterlyser at beskyttede enkelttræer altid er tydeligt afmærket i 'arealinfo', og eventuelt suppleret med tydelig afmærkning på selve træet. Yderligere peger DSF/DM&E på, at det er vigtigt at skovejeren oplyser den der fælder træerne om, hvilke træer der er fredede.

Naturstyrelsens bemærkninger

'arealinfo' er Danmarks Arealinformation, som er en digital platform, hvor fællesoffentlige stedsbestemte miljødata kan fremsøges og vises på kort.

Ved fredning af enkelttræer med offentligt tilskud vil det ofte være tilfældet at fredningen er tinglyst, men det kan ikke forventes at Danmarks Arealinformation indeholder disse oplysninger. Her kan f.eks. www.tingbogen.dk benyttes, og skovejeren's due diligence ordning, idet enkelttræsfredninger på en skovejendom skal indgå i skovejeren's due diligence ordning.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene har ikke medført ændringer i eksempel 12.

Ad. afsnit "7. Hvis du vil vide mere"

Redaktionelle kommentarer.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen finder kommentarerne relevante.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene er i vidt omfang indarbejdet.

Ad. afsnit "8. Bilag"

DS ønsker det fremgår, at ejeren ikke skal producere særlig dokumentation for at opfylde due diligence kravene i EUTR, men alene skal sørge for, at ejendommens sædvanlige dokumentation er tilgængelig i tilfælde af tilsyn.

Bilag 1 viser den gældende danske lovgivning indirekte omfattet af EU's tømmerforordning (EUTR). DSF/DM&E peger på, at skovloven og flere af de andre love i bilag 1 i forvejen regulerer mange forhold, og at EUTR ikke skal sanktionere yderligere med en "dobbeltstraf".

Endvidere peger DSF/DM&E på om ikke okkerloven bør udtages af bilag 1, fordi den kun omhandler potentielle okkerområder, med risiko for frigørelse af okker. DS mener også okkerloven bør tages ud.

DS spørger ind til hvordan momsloven kan være en dokumentation for betaling af en entreprenør, og angiver at afgifter ikke har noget med momsloven at gøre. DS peger på at momsloven alene handler om moms.

DS foreslår under Naturbeskyttelsesloven, at referencen til § 18 fjernes, da den ikke kan blive relevant i forhold til hugst, og dermed heller ikke i forhold til EUTR.

Der er ikke modtaget kommentarer til bilag 2, som viser den gældende tømmerlovgivning i Danmark. Siden udkastet blev sendt i høring er der kommet nye vejledninger fra EU-Kommissionen. Derfor er bilag 2 opdateret med disse dateret 12. februar 2016.

Naturstyrelsens bemærkninger

EUTR stiller ikke særlige krav til hvordan en due diligence ordning dokumenteres, og dermed kan den integreres i virksomhedens øvrige systemer, procedurer og dokumentation i øvrigt.

Omkring dobbelt straf henvises til Naturstyrelsens bemærkninger til afsnit "5. Håndhævelse".

'Momsloven' er det populære navn, og loven hedder retteligt "Bekendtgørelse af lov om merværdiafgift". I højre kolonne i bilag 1 har Naturstyrelsen bl.a. angivet som bemærkning (citater): Dokumentation for betaling af afgifter (moms) til staten (citater slut). Det er således rigtigt som DS anfører, at momsloven handler om moms, men da moms skal opfattes som en afgift er det beskrevet i bilaget som angivet.

Naturstyrelsens beslutning

Efter nærmere overvejelse udtages okkerloven af bilag 1.

§ 18 i bemærkningsfeltet i bilag 1 ud for naturbeskyttelsesloven fastholdes, idet der er alene er tale om bemærkninger, og ikke en endegyldig liste over hvilke paragraffer der er inkluderet under hver lov eller bekendtgørelse. "Bekendtgørelse af museumsloven" indsættes i bilag 1, med henvisning til at skovejeren i EUTR-sammenhæng særligt skal være opmærksom på kapitel 8 a om 'bevaring af sten- og jorddiger og fortidsminder' i sin due diligence ordning.

Bilag 2 er blevet opdateret med de nyeste EU-vejledninger.

Ad. afsnit "9. Hvorfor er der indført regler om træhandel i EU"

LF peger på at problemer med ulovlig hugst og korruption i forbindelse med hugst og salg af træ kun i et meget lille omfang er relevante i Danmark. LF peger derfor på, at der bør anlægges en proportionalitetsbetragtning, således at danske skovejere ikke pålægges unødige administrative byrder i forsøget på at komme reelt ikke eksisterende problemer til livs.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til Naturstyrelsens bemærkninger i den generelle del af høringsnotatet.

Naturstyrelsens beslutning

Høringssvarene fører ikke til ændringer i vejledningen.